

4. november 2013

Til finanskomiteen på Stortinget

INNSPILL TIL STATBUDSJETTET 2014

På tide med et grønt skatteskiift

Forslaget til statsbudsjett for 2014 inneholder noen forsiktige skritt i riktig retning, i arbeidet med å gjennomgå skatte- og avgiftssystemet.

Omlegging av skatte- og avgiftssystemet er viktig, ikke bare for å følge opp klimaforliket, men også for at andre natur- og miljømål og -forpliktelser kan bli innfridd. Vi vil spesielt minne om Norges forpliktelser i henhold til konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), som krever en sterk innsats fra norske myndigheter.

Det er viktig at prisen på forurensning økes, og at alle miljøskadelige støtteordninger som subsidier til skogsbilvegbygging og skogsdrift i bratt terreng samt støtte til leteboring for mindre oljeselskap avvikles. Vi må også hindre at det innføres nye støtteordninger som vil ødelegge norsk natur, f.eks. de planlagte subsidiene til kystskogbruket.

For å få til et kraftig løft i arbeidet med å fase ut av fossil energibruk – på en måte som ikke raserer norsk natur – må støtteordningene til energieffektivisering økes og prisen på energibruk opp. Og støtten til mer effektiv energibruk må bli større enn støtten til ny produksjon.

Naturvernforbundets konkrete kommentarer til Stoltenberg-regjeringens budsjettforslag:

Bra med økt CO₂- og elavgift

Naturvernforbundet roser forslaget om å øke CO₂-avgiftene på mineralolje (fyringsolje) og naturgass. Dette er riktige virkemidler for å redusere klimagassutslippene fra oppvarming. Også økt elavgift er viktig, for å stimulere til energieffektivisering. De foreslåtte endringene må anses som første skritt i riktig retning. Sammenlikner vi med Sverige, vil avgiftene på fyringsolje og elektrisitet i Norge fortsatt svært lave.

Forslaget om økt CO₂-avgift på fiske og fangst, som kompenseres med økt fiskerfradrag, er et godt eksempel på grønn skatteveksling.

Dessverre foreslås det ikke økt CO₂-avgift for petroleumssektoren. Norges største forurenser slipper fortsatt billig unna. Til tross for økt CO₂-avgift i 2013-budsjettet er oljeindustriens kostnader for å forurense omtrent de samme nå som før industrien ble en del av kvotesystemet.

CO₂-avgift på innenriks luftfart

I budsjettforslaget er det lagt opp til at CO₂-avgiften på innenriks luftfart økes noe. Det er bra, men det skulle bare mangle. Etter innføring av kvotesystemet i 2012 satte regjeringen ned CO₂-avgiften slik at netto CO₂-kostnad ikke skulle endres. Kvotepreisen har i lengre tid vært svært lav, godt under det som lå til grunn for avgiftsreduksjonen. Forslaget i 2014-budsjettet innebærer at CO₂-avgiften økes slik at den totale marginale CO₂-prisen på luftfart (avgift pluss kvotepris) i 2014 blir den samme som den var i 2011.

Men majoriteten av kvotene deles ut gratis, slik at CO₂-kostnaden i praksis likevel er blitt redusert.

Det er viktig at klimakostnaden for luftfarten økes, og at det arbeides med et avgiftssystem som også vil inkludere flytrafikk mellom Norge og utlandet. Vi minner om at klimaforskningssentret Cicero tidligere i år publiserte en artikkel som viser at flyreiser i 2009 sto for 52 prosent av klimaeffekten fra nordmenns reiseaktivitet, mens bilen sto for 41 prosent. Det haster med å få virkemidler på plass for å sikre utslippsreduksjoner her.

Dagens tax-free-ordning er ulogisk og miljøfiendtlig subsidiering av flytrafikken. Norge bør avskaffe ordningen.

Avgifter på diesel versus bensin

Det er skuffende at budsjettforslaget om økt avgift på mineralolje ikke omfatter diesel som er ilagt vegbruksavgift. Avgiftene på diesel er langt lavere enn på bensin, til tross for at miljøkonsekvensene av å forbrenne diesel er større enn ved forbrenning av bensin. I budsjettforslaget for 2014 er vegbruksavgiften 40 prosent høyere enn på diesel, målt per energienhet. I tillegg er CO₂-avgiften forelått å være på 397 kr/tonn for bensin, mens den for diesel bare vil være på 233 kr/tonn. Det er ulogisk at diesel skal ha så mye lavere avgifter.

For å styrke innsatsen mot helseskadelige luftforurensing og CO₂-utslipp fra vegtrafikken ber vi Stortinget øke dieselavgiftene til det samme nivå som for bensin.

Naturvernforbundet støtter budsjettforslaget om å øke NO_x-komponenten i engangsavgiften for personbiler. Denne er et viktig virkemiddel for å få en framtidig bilpark som er forenelig med eksisterende og forventede helse- og miljøkrav. Forslaget vil gjøre en gjennomsnittlig dieselbil om lag 1500 kroner dyrere. Vi skulle gjerne sett at NO_x-komponenten ble ytterligere forsterket.

Skattefradrag på ENØK må komme nå

I regjeringsplattformen framgår det at det skal innføres et skattefradrag for ENØK-investeringer i hjemmet. Det er bra. Men det er veldig viktig at ordningen kommer på plass så snart som mulig. Aktørene i markedet frykter at kundene nå vil vente med å gjennomføre tiltak til støtteordningen er innført. Dersom dette ikke skjer snarest, kan månedene framover bli svært tøffe for dem som tilbyr løsninger innen energisparing. Naturvernforbundet ber derfor Stortinget sørge for at skattefradraget kommer på plass fra og med 2014.

Med vennlig hilsen

Lars Haltbrekken
leder, Naturvernforbundet

Arild Hermstad
leder, Framtiden i våre hender